

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

Другий (магістерський) рівень
Магістр
D «Бізнес, адміністрування та право»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

**D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок»**

**Код і найменування
відповідної деталізованої
галузі Міжнародної
стандартної класифікації
освіти ISCED-F 2013**

0412 Finance, banking and insurance

Преамбула

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» є нормативним документом, який регламентує нормативні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (зі змінами та доповненнями), постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами та доповненнями), постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами та доповненнями), постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 30.08.2024 р. №1021.

Проектна група:

Гарант освітньої програми:

Бондарук Таїсія Григорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Члени проєктної групи:

Момотюк Людмила Євгенівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Богрінювцева Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Заїчко Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Ковернінська Юлія Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Федина Віта Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Тимошук Лілія Миколаївна, здобувачка спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Національної академії статистики, обліку та аудиту;

Ярова Вікторія Валеріївна, керівник відділення «Друге Столичне 25» АТ КБ «ПриватБанк» (м. Київ), випускниця спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітньо-професійну програму регулюється Положенням про освітні програми в Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим Вченою радою, протокол від 31.01.2019 р. №6 та введеним в дію наказом ректора від 31.01.2019 р. №12/1 (зі змінами від 27.05.2021 р.; 23.12.2025 р.).

Освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національна академія статистики, обліку та аудиту Фінансово-економічний факультет Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр Кваліфікація: магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний. Обсяг програми: 90 кредитів ЄКТС.
Форма здобуття освіти за освітньою програмою та розрахункові строки виконання за кожною з них	Очна (денна) форма здобуття освіти – 1 рік 5 місяців. Заочна форма здобуття освіти – 1 рік 5 місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти №19273 від 05.12.2025 р., чинний до 01.07.2031 р.
Цикл/рівень	Другий рівень вищої освіти, НРК України – 7 рівень, EQF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Передумови	Наявність освіти за рівнем бакалавра, спеціаліста, магістра та виконання Правил прийому на навчання до Національної академії статистики, обліку та аудиту
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До планового перегляду / введення нової ОПП
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://nasoa.edu.ua/fakultety/fe/fbss/opp-072m/
2 – Мета освітньої програми	
<p>Мета освітньої програми спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, здатних розробляти фінансову стратегію, здійснювати антикризове управління, ухвалювати обґрунтовані фінансові рішення, а також застосовувати інструменти прикладної статистики, digital-менеджменту та інноваційні підходи для вирішення складних професійних завдань і задоволення потреб ринку в умовах ризику, невизначеності та динамічних змін.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<p><i>Галузь знань:</i> D «Бізнес, адміністрування та право»</p> <p><i>Спеціальність:</i> D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</p> <p><i>Об'єкт вивчення та/або діяльності:</i> устрій, принципи, механізми</p>

	<p>функціонування та розвитку фінансових систем.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачають проведення досліджень та/або впровадження інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області</i> складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи, методики та технології фінансової науки і практики.</p> <p><i>Інструменти:</i> сучасні інформаційно-аналітичні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, академічна, практично орієнтована програма, яка базується на сучасних теоретичних положеннях, результатах наукових і практичних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основний фокус освітньої програми спрямований на практико-орієнтовану підготовку фахівців нового покоління у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, які здатні розробляти фінансові стратегії та антикризові програми, управляти фінансовими ризиками, приймати рішення з використанням інструментів прикладної статистики та інноваційних підходів в управлінні. <i>Ключові слова:</i> фінанси, банківська справа, страхування, фондовий ринок, фінансова стратегія, прикладна статистика, антикризове управління, управління публічними фінансами, фінансовий менеджмент, digital-менеджмент, страховий бізнес, управління ризиками.
Особливості програми	Особливістю освітньо-професійної програми є її спрямованість на підготовку фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в умовах ризику, невизначеності та динамічних змін, з використанням інструментів прикладної статистики, digital-менеджменту, стратегічного та антикризового управління, а також інноваційних підходів для забезпечення стійкості фінансових систем.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора України: «Класифікатора професій» ДК 003:2010 (покажчик професійних назв робіт за кодами професій) випускники освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» можуть обіймати такі посади: <i>112 Вищі посадові особи державних органів влади</i> 1120.1 Вищі посадові особи органів державної виконавчої влади 1120.2 Вищі посадові особи місцевих органів державної влади <i>121 Керівники підприємств, установ та організацій</i> 1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій

	<p><i>122 Керівники виробничих та інших основних підрозділів</i> 1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади 1229.3 Керівні працівники апарату місцевих органів державної влади <i>123 Керівники функціональних підрозділів</i> 1231 Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники 1238 Керівники проектів та програм <i>131 Керівники малих підприємств без апарату управління</i> <i>146 Менеджери (управителі) у фінансовій діяльності</i> 2122 Професіонали в галузі статистики 2122.2 Професіонали-статистики 241 Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності 2413 Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами 2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій</p>
Подальше навчання	<p>Можливість продовжувати освіту за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 -- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання здійснюється на основі студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого підходу, що стимулює ініціативне навчання, самонавчання, а також націлене на практичну підготовку. Дистанційне навчання реалізується через платформу Moodle.</p> <p>Форми викладання: лекційні, семінарські та практичні заняття, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, виконання творчих завдань, індивідуальні заняття, консультації із викладачами, підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до чинних положень НАСОА та реалізується за 100-бальною рейтинговою шкалою.</p> <p>Форми контролю: поточний, модульний, підсумковий (екзамен/залік).</p> <p>Поточний контроль: тестування, перевірка та захист практичних завдань, розрахункових робіт, рефератів, есе, ситуаційних завдань, кейсів, творчих завдань тощо, усне опитування.</p> <p>Модульний контроль: проводиться у формі модульних контрольних робіт.</p> <p>Підсумковий контроль: проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з освітнього компонента.</p> <p>Атестація: захист кваліфікаційної роботи магістра.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає</p>

	проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК)	<p>СК 1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 10. Здатність приймати обґрунтовані фінансові рішення з урахуванням стратегічних цілей, ризиків та специфіки управління фінансами в корпоративному і публічному секторах.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати методи прикладної статистики та інноваційні підходи для обґрунтування управлінських рішень у розв'язанні складних фінансових завдань.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПР 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР 03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до</p>	

конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР 04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР 05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР 09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР 13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР 14. Вміти приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням стратегічних цілей, ризиків та специфіки управління фінансами в корпоративному і публічному секторах.

ПР 15. Застосовувати методи прикладної статистики та інноваційні підходи для аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Гарант ОПП – Бондарук Таїсія Григорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

До реалізації освітньо-професійної програми залучені науково-педагогічні працівники кафедри фінансів, банківської справи та страхування та інших кафедр НАСОА.

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» та склад науково-педагогічних працівників, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура НАСОА в повному обсязі відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в аудиторіях та лабораторіях, обладнаних мультимедійною апаратурою і необхідними технічними засобами: комп'ютерною технікою та ноутбуками, оснащеними ліцензійними операційними системами Microsoft Office 365 та прикладним програмним забезпеченням Microsoft Excel, STATISTICA, M.E.Doc, мультимедійними проекторами, маркерними дошками,

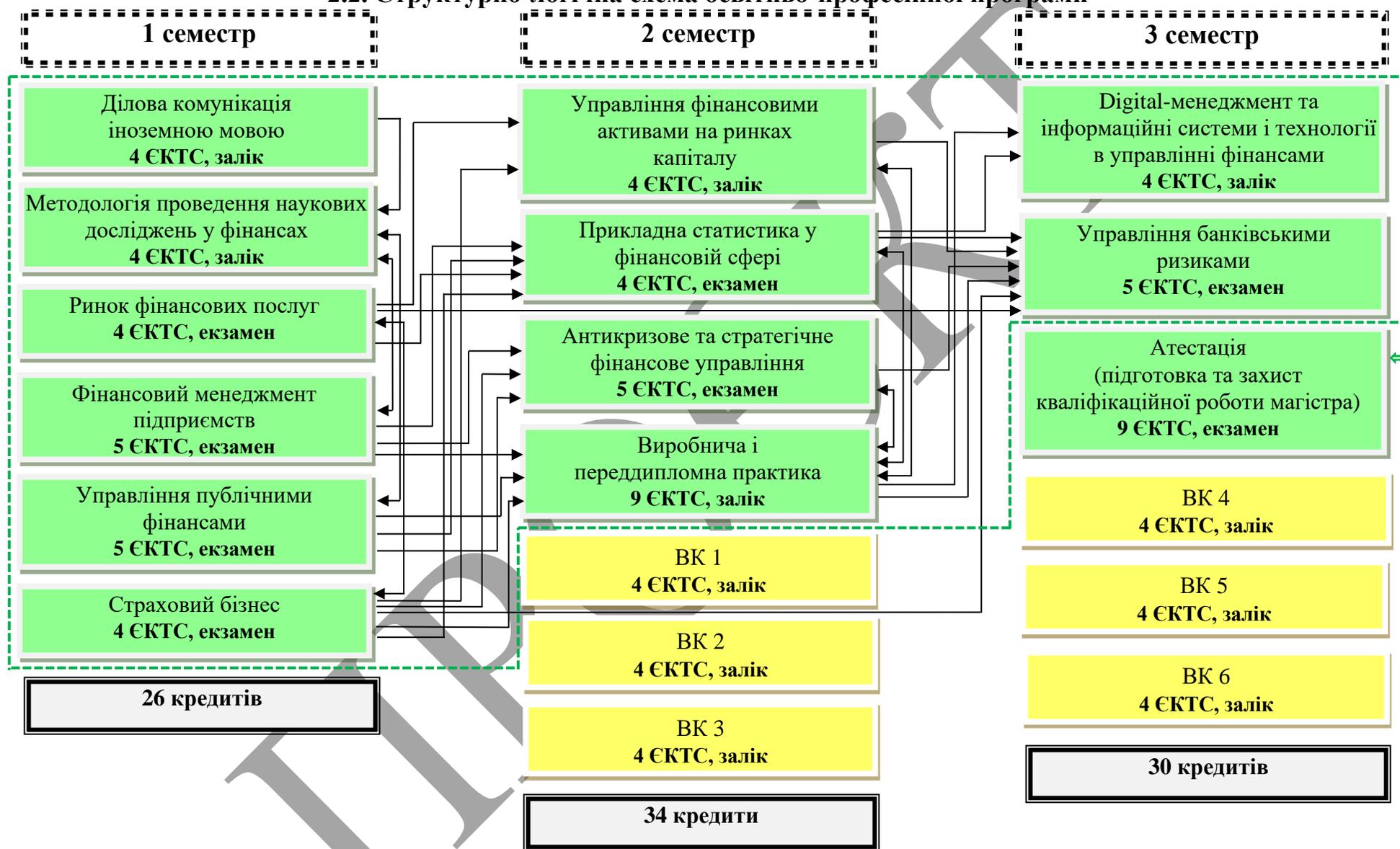
	<p>проектними екранами.</p> <p>Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, наявна соціальна інфраструктура включає спортивну залу, тренажерну залу, кафе, актову залу, гуртожиток, медичний пункт.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення організації освітнього процесу освітньо-професійної програми відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.</p> <p>Офіційний веб-сайт http://nasoa.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову, організаційну і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Для покращення забезпечення освітньої діяльності використовуються платформа Moodle та цифрова платформа Microsoft Teams. Освітні компоненти програми повністю забезпечені навчально-методичними матеріалами, які є у вільному доступі здобувачів вищої освіти на платформі Moodle та цифровій платформі Microsoft Teams.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здобувачі мають можливість брати участь у національній кредитній мобільності на основі двосторонніх договорів між НАСОА та закладами вищої освіти України. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в закладах вищої освіти України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Здобувачі мають можливість брати участь у програмах міжнародної кредитної мобільності на основі укладених угод між НАСОА та навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів, зареєстрованими, зокрема, у програмі Еразмус+.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Створено умови для навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Особливості вступу на навчання іноземців та осіб без громадянства регулюються Правилами прийому на навчання до Національної академії статистики, обліку та аудиту.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість годин / кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1	Ділова комунікація іноземною мовою	120/4	Залік
ОК 2	Методологія проведення наукових досліджень у фінансах	120/4	Залік
ОК 3	Ринок фінансових послуг	120/4	Екзамен
ОК 4	Фінансовий менеджмент підприємств	150/5	Екзамен
ОК 5	Управління публічними фінансами	150/5	Екзамен
ОК 6	Страховий бізнес	120/4	Екзамен
ОК 7	Управління фінансовими активами на ринках капіталу	120/4	Залік
ОК 8	Прикладна статистика у фінансовій сфері	120/4	Екзамен
ОК 9	Антикризове та стратегічне фінансове управління	150/5	Екзамен
ОК 10	Digital-менеджмент та інформаційні системи і технології в управлінні фінансами	120/4	Залік
ОК 11	Управління банківськими ризиками	150/5	Екзамен
ОК 12	Виробнича і переддипломна практика	270/9	Залік
ОК 13	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра)	270/9	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		1980/66	
Вибіркові компоненти ОПП			
Загальний обсяг вибірових компонент:		720/24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		2700/90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Обов'язкові компоненти ОПП

 Вибіркові компоненти ОПП

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота магістра має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми, що супроводжується проведенням досліджень та формуванням пропозицій щодо впровадження інновацій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, яка характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі магістра не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота магістра (реферат кваліфікаційної роботи магістра) розміщується на офіційному сайті або у репозитарії НАСQA.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13
ПК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1				+	+				+	+			+
ЗК 2	+											+	+
ЗК 3			+	+	+	+		+			+	+	+
ЗК 4		+	+						+		+	+	+
ЗК 5				+			+				+	+	+
ЗК 6				+	+	+	+				+	+	+
ЗК 7					+	+	+		+		+		
ЗК 8	+											+	+
ЗК 9		+		+	+	+			+		+	+	+
СК 1		+				+	+				+		+
СК 2				+				+		+		+	+
СК 3			+	+	+	+					+		
СК 4		+		+	+	+	+						+
СК 5				+	+							+	+
СК 6					+			+	+	+			+
СК 7						+	+	+			+	+	+
СК 8			+	+	+	+	+			+	+		
СК 9								+		+			
СК 10				+	+				+		+	+	+
СК 11				+	+	+	+	+		+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ПР 01		+		+	+	+	+				+		+
ПР 02		+		+	+	+	+				+		+
ПР 03		+			+				+			+	+
ПР 04		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПР 05	+											+	+
ПР 06				+	+	+	+				+	+	+
ПР 07		+		+	+	+					+	+	+
ПР 08			+	+	+	+	+			+	+		
ПР 09			+	+	+	+	+		+		+		
ПР 10				+				+	+	+		+	+
ПР 11				+	+	+	+				+	+	+
ПР 12			+	+	+	+	+				+		+
ПР 13				+		+			+			+	+
ПР 14				+	+				+		+	+	+
ПР 15				+	+	+	+	+		+	+	+	+